

LO LIBRE DE CATÒIA

Capítol 1

CATÒIA

Òc, soi Catòia. Catòia l'Enfarinat.

Jamais soi pas estat coma los autres. Jamai. Perque soi Catòia. E tanben perque soi Enfarinat.

A Sant Genièis degun sap pas que soi Catòia. Degun sap pas que soi Enfarinat. Mas ieu o sabi. Ieu, Amanç, Baptista, Blasi Codomièr.

Codomièr soi a Sant Genièis. Encara mai Amanç. E m'agrada d'èsser Amanç : sant Amanç, primièr avesque de Rodés.

Al meu país la mia maire m'apelava Mançon. Me coneissiái pas d'autre nom : Mançon.

Mas quand anèri a l'escòla. La mia maire m'auriá volgut metre a l'escòla per Pascas. Lo mèstre me volguèt pas. Calguèt esperar lo mes d'octobre : un temps de davalada, un jorn de vent d'autan e de castanhas.

A Sant Genièis coneisson pas lo vent d'autan. Al meu país, lo Segalar...

La mia maire me carguèt la blodeta negra tota nòva. Me donèt la saqueta amb tres chaudèls banuts dedins. Me prenguèt per la man.

Dins la cort de l'escòla, tanlèu nos veire arribar, los autres enfants quitèron de s'amusar. E nos agachavan. Ieu sarravi las mans de la mia mamà.

Anèrem trobar lo mèstre per escriure mon nom sus sabi quines registres.

Lo meu nom... A ! lo meu nom.

La mia maire me daissèt dins la cort sens gausar me potonejar : los autres nos agachavan. Me teniái contra la paret, la saqueta de chaudèls jol braç. La mia maire se n'èra anada.

« Catòia... Catòia lo pichon... Catòia... »

Qual cridèt primièr ? Totes los enfants èran aquí que m'enrodavan e me guinhavan del det :

« Catòia... »

Compreniái pas encara qual èra Catòia. Del meu det pichon los guinhèri tanben. E cridèri coma eles :

« Catòia... »

Piquèron de la man, totes. Sautèron coma de falords.

Se sarrèron encara mai de ieu.

« Catòia. Catòia... Lo Catoion... »

E me quitèron lo berret de sul cap. Lo me getèron enlà. Me tirèron la saqueta dels chaudèls banuts per la far saltar a còps de pès...

Alara compenguèri ieu. Èri ieu Catòia. Mas perque èri ieu Catòia ? Me virèri contra la parte e plorèri.

Lo mèstre venguèt ben per me consolar. Mas consí me portariá solaç, el ? Èri Catòia ...

Quand sortiguèrem a onze oras, la mia maire m'esperava al canton de la cort. Anèri a ela los uèlhs confles, sens poder parlar, aufegat de glops...

Me potonegèt emai los autres nos agachèssen que passavan en se trufant.

« T'agradas pas a l'escòla ? me demandèt ela. Mas de qué as, paure Mançon ?

- Catòia... bretonegèri ieu. Catòia... »

Alara, ela, de me préner a bèl braçat e de me portar a l'ostal coma un neon.

E sonèt lo meu paire, tanlèu arribar, e lo pepin vièlh. Cridava, la mia maire, e me sarrava amb encara pus de vam.

« Partirai d'aicí bramava. Partirai sola se cal ! Dins un país que degun nos conesca pas... »

Lo meu paire se calava. Lo pepin vièlh quitèt lo capèl, aquel pel blanc, tan long sus las espatlas. Doçament lo pepin parlèt :

« Soven-te, femna, e tu tanben, Amanç : per tant que patiscatz, Nòstre Sénher a mai patit... »

Lo pepin se senhèt. Nosautres amb el. Puèi tornèt pausar son capèl sus son pel d'Enfarinat.